

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2002-1544

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Kansantaloustieteen laitos	
Tekijä-Författare-Author Knekt, Johanna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Horizontaalisten yrityskauppojen vaikutukset ja kilpailupolitiikka			
Oppiaine-Läroämne-Subject Kansantaloustiede			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2002-04-05	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 87 ja liitesivuja 11
Tiivistelmä-Referat-Abstract Tässä työssä käsitellään horizontaalisten yrityskauppojen vaikutuksia ja sitä, miten kilpailuviranomaisten tulisi suhtautua niihin. Yrityskauppojen vaikutukset voivat olla joko yhteiskunnan hyvinvointia lisäävät tai vähentävät. Hyvinvointia vähentäviä vaikutuksia yrityskaupoista syntyy silloin, kun niiden seurauksena hinnat nousevat. Tämä hinnankorotus voi johtua joko yksipuolisista vaikutuksista tai koordinoitavuikutuksista. Yksipuoliset vaikutukset ovat yrityskaupan osapuolten yksipuolinen hinnankorotus, joka on siis riippumaton sen kilpailijoiden toimista. Koordinoitavuikutukset puolestaan esiintyvät silloin, kun yrityskaupat muuttavat markkinoiden toiminnan luonteen kilpailullisesta enemmän kollusiiviseksi. Tällöin toimialan kaikki yritykset nostavat yhteisesti hintoja, ja ovat siis riippuvaisia kilpailijoidensa toimista. Yrityskauppojen hyvinvointia lisäävinä vaikutuksina pidetään esimerkiksi yrityskauppojen yhteydessä syntyviä tehokkuuksia. Tällaisia ovat muun muassa tuotannon rationalisointi, skaalaedut ja tekninen kehitys. Tehokkuuksien merkitys on tärkeä, koska niiden ajatellaan pienentävän yrityskaupoista muuten koituvaa hinnankorotusta. Yrityskauppojen vaikutuksia pyritään tuomaan esille erilaisten oligopolimallien avulla. Pääosin keskitytään Cournot-kilpailuun perustuvaan malliin, joka keskittyy yrityskauppojen tehokkuus- ja ulkoisvaikutuksiin. Malli pyrkii osoittamaan, että yrityskaupat ilman merkittäviä tehokkuusvaikutuksia nostavat hintoja. Kuitenkin malli todistaa myös sen, että yrityskaupat ilman tehokkuuksia voivat olla yhteiskunnalle hyödyllisiä, mikäli ne tuottavat positiivista ulkoisvaikutusta. Ulkoisvaikutuksilla mallissa tarkoitetaan sitä yrityskaupoista koituvaa tuotannon tehostumista, kun tuotanto siirtyy korkeiden kustannusten yrityksiltä alhaisempien kustannusten yrityksille. Lisäksi käsitellään nyky-yrityskauppavalvonnan periaatteita. Erityisesti keskitytään EU:n ja USA:n yrityskauppavalvontoihin, joiden yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia käydään läpi. Yrityskauppavalvonnassa markkinavoimalla on keskeinen merkitys. Tyypillisesti ajatellaan, että mitä suurempi markkinavoima ehdotetulla yrityskaupalla tulisi olemaan, sitä todennäköisemmin se johtaa hintojen nousuun. Esitettyjen oligopolimallien pohjalta pyritään sitten arvioimaan, kuinka yhdenmukainen kilpailulainsäädäntö on talusteorian kanssa. Lopuksi tarkastellaan uuden talouden tuomaa uutta dynamiikka sen asettamia kilpailupolitiikan haasteita. Uuden talouden ominaispiirteitä ovat innovaatioiden nopeus ja suuruus, verkostovaikutukset sekä standardit ja niiden asettamisprosessi. Näiden ilmiöiden pohjalta pohditaan, soveltuuko tämän päivän kilpailupolitiikka niiden vaikutusten arviointiin sekä, voidaanko staattisten mallien lopputuloksia yleistää myös uutta taloutta koskeviksi.			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords horizontaaliset yrityskaupat kilpailupolitiikka oligopoliteoria tehokkuus			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			